

Aan
de Staatssecretaris van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschappen
p/a de algemene rijksarchivaris
Postbus 90520
2509 LM 's-Gravenhage

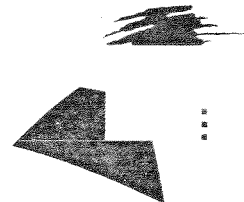
Onderwerp
Ontwerp-selectielijst archiefbescheiden
Beleidsterrein "Agrarische handelspolitiek
en exportbevordering, vanaf 1945"

Mijnheer de Staatssecretaris,

1. Bij uw hiernaast vermelde brief deelde u de Raad voor Cultuur mede, dat de minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (LNV) en de voorzitter van de Akkerbouwproductieschappen u hebben verzocht uw medewerking te verlenen aan de vaststelling van de selectielijst archiefbescheiden op het beleidsterrein "Agrarische handelspolitiek en exportbevordering, vanaf 1945". U verzocht daarbij de Raad binnen drie maanden advies uit te brengen.
2. De Raad heeft deze ontwerp-lijst in eerste instantie aan procedurele en vervolgens aan inhoudelijke aspecten getoetst. Zijn belangrijkste bevindingen - deze worden in respectievelijk de paragrafen 3 en 4 uitgewerkt - zijn:
 - a. Procedureel
 1. Het voorstel heeft alle procedurele voorbereidende stappen doorlopen; alle relevante stukken waren bij de adviesaanvraag gevoegd;
 2. Het verslag van het driehoeksoverleg voldoet aan de eisen die daaraan gesteld moeten worden;
 3. Een externe deskundige is bij de ambtelijke voorbereiding van de ontwerp-lijst betrokken geweest;
 - b. Inhoudelijk
 4. De Raad heeft de ontwerp-lijst beoordeeld voor zover ten aanzien van de daarin vermelde neerslag van handelingen het driehoeksoverleg heeft plaatsgehad;
 5. De selectiedoelstelling is toegepast op een wijze, die daarvan mag worden verwacht; met betrekking tot de selectiecriteria moet de Raad constateren dat criteria zijn gehanteerd die nog niet formeel zijn vastgesteld;
 6. De Raad gaat ervan uit, dat bij de ambtelijke voorbereiding van het ontwerp in voldoende mate rekening is gehouden met de belangen van de administratie en die van de recht- en bewijszoekenden;

R.J. Schimmelpennincklaan 3
Postbus 61243
2506 AE Den Haag
Telefoon 070 - 310 66 86
Telefax 070 - 361 47 27
E-mail cultuur@cultuur.nl

Datum
25 februari 2000
Uw kenmerk
R&B/OSTA/99/1419
Uw brief van
26-11-1999
Ons kenmerk
arc-99.1669/2

7. Voor wat betreft het belang van historisch onderzoek conformeert de Raad zich aan de inbreng van de betrokken externe deskundige.

De Raad adviseert om, rekening houdend met zijn aanbevelingen, over te gaan tot de vaststelling van de onderhavige ontwerp-selectielijst archiefbescheiden.

3. *Toetsing van procedurele aspecten*

Voor wat betreft de procedurele aspecten zij in eerste plaats gememoreerd, dat de ontwerp-lijst als basiselectiedocument tot stand is gekomen overeenkomstig de methode, die uitgaat van een analyse, beschrijving en waardering van handelingen van de (rijks-)overheid, de zgn. PIVOT-methode. Aan dat ontwerp is een institutioneel onderzoek vooraf gegaan, waarvan verslag is gedaan in het rapport *Agrarische handelspolitiek en exportbevordering. Een institutioneel onderzoek naar taken en handelingen van actoren op het gebied van de agrarische handelspolitiek, internationale samenwerking en exportbevordering ten aanzien van agrarische en visserijproducten, en naar de agrarische vertegenwoordiging in het buitenland vanaf 1945 ('s-Gravenhage 1999)*.

Pagina

2

Ons kenmerk

arc-99.1669/2

Bij uw adviesaanvraag was tevens gevoegd een exemplaar van het verslag betreffende het, in artikel 3 van het Archiefbesluit 1995 voorgeschreven, overleg ter voorbereiding van de onderhavige ontwerp-selectielijst, het zgn. driehoeksoverleg.

Hieruit is de Raad gebleken, dat aan dat overleg is deelgenomen door de daartoe, in artikel 3, eerste lid, van het Archiefbesluit 1995 genoemde personen en dat al ten tijde van het driehoeksoverleg een externe deskundige bij de voorbereiding van de ontwerp-lijst betrokken is geweest.

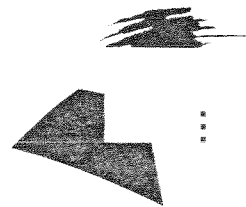
Het driehoeksverslag biedt voldoende inzicht in de tijdens dat overleg gebleken inhoudelijke knelpunten, het beraad daarover alsmede een motivering van de uiteindelijke voorstellen in dat verband.

De openbare terinzagelegging heeft blijkens uw adviesaanvraag niet geresulteerd in een reactie.

De bij het driehoeksoverleg betrokken materiedeskundige heeft, blijkens een bij de adviesaanvraag gevoegd schrijven van het Koninklijk Nederlands Historisch Genootschap van 19 november 1999, geen aanvullend commentaar op de ter inzage gelegde versie.

4. *Toetsing van inhoudelijke aspecten*

Mede op grond van zijn hiervoor vermelde bevindingen heeft de Raad getracht zich een oordeel te vormen over de inhoudelijke

aspecten van het onderhavige ontwerp. Hij heeft daarbij vooral gelet op de reikwijdte van de ontwerp-lijst (par. 4.1), de wijze waarop de gehanteerde selectiedoelstelling en de daaraan gerelateerde selectiecriteria zijn toegepast (par. 4.2), alsmede op de vraag of in afdoende mate met de verschillende belangen rekening is gehouden (par. 4.3).

4.1. De reikwijdte van de ontwerp-lijst

De ontwerp-lijst bevat voorstellen omtrent de selectie van handelingen op het beleidsterrein "Agrarische handelspolitiek en exportbevordering" en de administratieve neerslag hiervan bij de minister van LNV en bij het Hoofdproductschap Akkerbouw. Het verslag van het driehoeksoverleg maakt melding van het feit dat met beide partijen overleg heeft plaatsgevonden. De Raad heeft dan ook alleen de handelingen van de actor minister van LNV en van het Hoofdproductschap Akkerbouw gezien. De handelingen van de andere bij het onderhavige beleidsterrein betrokken actoren zijn, voor zover hierover nader voorstellen te verwachten zijn, buiten beschouwing gelaten.

Pagina

3

Ons kenmerk

arc-99.1669/2

4.2. Toepassing van de selectiedoelstelling en – criteria.

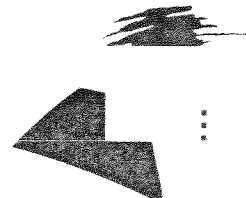
Uit het driehoeksverslag blijkt, dat de selectiedoelstelling is toegepast in de versie, waarin ook rekening wordt gehouden met het aspect van het veilig stellen van de bronnen voor de kennis van de Nederlandse samenleving en cultuur.

Met betrekking tot de aan die doelstelling gerelateerde selectiecriteria moet hij echter constateren, dat als zodanig de nog niet formeel vastgestelde criteria uit 1997 zijn gebruikt. Op een dergelijk gebruik van deze criteria heeft de Raad reeds gewezen in eerdere adviezen. In reactie hierop heeft U bij brief van 3 november 1999, nr.R&B/OSTA/99/1116, aangekondigd dat de Raad hierover nader zou worden geïnformeerd. Deze nadere informatie heeft de Raad echter nog niet mogen ontvangen.

Met instemming constateert de Raad dat –in reactie op eerdere adviezen- expliciet voorzien is in een hardheidsclausule ingevolge artikel 5, onder e, van het Archiefbesluit 1995. De Raad wil te zijner tijd graag vernemen of en zo ja hoe deze clausule is toegepast.

4.3. De waardering van de in artikel 2, eerste lid, onder d, van het Archiefbesluit 1995 bedoelde belangen.

Ten aanzien van de feitelijke toepassing van de selectiedoelstelling en de daaraan gerelateerde selectiecriteria gaat de Raad er van uit, dat het administratieve belang, omvattende de aspecten 'verantwoording en bedrijfsvoering', in het driehoeksoverleg, waaraan ook door representanten van de zorgdrager is deelgenomen, genoegzaam is gewaardeerd. In gelijke zin neemt hij aan, dat ook met het belang van de recht- en

bewijszoekenden voldoende rekening is gehouden.

Voor wat betreft de waardering van het historisch belang conformeert de Raad zich, naast enkele aanvullende opmerkingen in paragraaf 5, aan de inbreng van de externe deskundige tijdens de totstandkoming van het ontwerp en de daarover bereikte overeenstemming, zoals deze ook blijkt uit het hiervoor reeds genoemde schrijven van het KNHG van 30 augustus 1999. De Raad zou het overigens wel op prijs hebben gesteld indien de externe deskundige schriftelijk verslag had gedaan van zijn archiefonderzoek naar de neerslag van enkele specifieke handelingen. Hiermee had de Raad ook inzicht gekregen over de door hem vaker gestelde vraag of de selectielijst aansluit op het feitelijke archiefbestand.

Pagina

4

Ons kenmerk

arc-99.1669/2

5. *Nadere beoordeling van de ontwerp-lijst*

In aansluiting op bovenstaande overwegingen en bevindingen heeft de Raad de verschillende onderdelen van de ontwerp-lijst bezien. Vóóraf echter attendeert de Raad u op een bijzonder verwarrende passage bij de inleiding op pagina 3 van het basisselectie-document(BSD). Hierin wordt gesproken over "bijgevoegde selectievoorstellen die niet meer zijn dan suggesties aan de betrokken zorgdragers". De Raad meent, dat in het BSD dergelijke suggesties niet thuis horen: met dit document wordt immers wettelijk vastgesteld wat voor bewaring dan wel vernietiging in aanmerking komt.

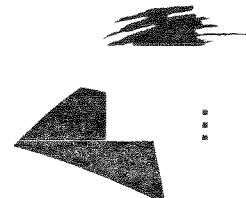
Handeling 22

Deze handeling heeft betrekking op *het ten behoeve van internationale organisaties vaststellen van overzichten van de Nederlandse invoer, verwerking, consumptie, doorvoer en uitvoer van landbouwproducten*. In het driehoeksoverleg werd opgemerkt, dat deze handeling gegevens bevat, die leemtes kunnen vullen van gegevensbestanden van het Centraal Bureau voor Statistiek voor wat betreft de periode tot 1955. Het driehoeksoverleg stelt voor om een deel van de neerslag van deze handeling, de eindproducten uit de periode tot 1955, alsnog voor bewaring in aanmerking te laten komen.

De Raad kan zich in beginsel hierin vinden.

Handeling 103

Deze handeling verwijst naar *het opstellen van rapporten inzake de verrichte werkzaamheden* van de landbou wattaché. Voorgesteld wordt om alleen de eindproducten voor bewaring in aanmerking te laten komen. De Raad acht het aannemelijk dat, gezien de taak van deze functionaris, de integrale neerslag van deze handeling voor historisch onderzoek relevant bronnenmateriaal over een langere periode bevat. Hij adviseert u dan ook om de neerslag van deze handeling integraal te bewaren.

Handeling 127

De materiedeskundige heeft blijkens het driehoeksverslag, op basis van dossieronderzoek geadviseerd om een deel van de neerslag van deze handeling, betrekking hebbend op *het uitvoeren van activiteiten ten behoeve van de agrarische exportbevordering* als materiaal voor een steekproef te bewaren. Van de zijde van de Rijksarchiefdienst werd hierover ingebracht, dat deze handeling uitvoerend van aard is en de hoofdlijnen van de handeling terug te vinden zijn in de te bewaren activiteitenprogramma's. Het driehoeksoverleg concludeerde dan ook, dat de neerslag van deze handeling voor vernietiging in aanmerking komt.

De Raad acht deze conclusie echter onjuist en pleit er daarom voor deze handeling voor bewaring in aanmerking te brengen. Immers, exportbevordering is een belangrijk thema dat betrekking heeft op de relatie overheid en markt, nationaal beleid en internationale concurrentieverhoudingen met inbegrip van wet- regelgeving. De desbetreffende handeling maakt op het niveau van begrotingen over langere termijn zichtbaar wat daadwerkelijk is uitgevoerd op het terrein van exportbevordering. De Raad schaart zich dan ook in beginsel achter de opvatting van de materie-deskundige; daarbij neemt hij ook in overweging dat deze oordeelde op basis van feitelijk dossieronderzoek. De Raad is niettemin bereid om op basis van een nog door de RAD uit te voeren informatieanalyse deze handeling aan een nadere beoordeling te onderwerpen.

Pagina

5

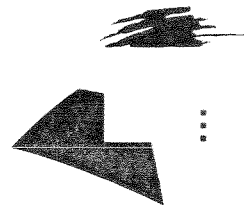
Ons kenmerk

arc-99.1669/2

Handeling 132

Deze handeling verwijst naar *het ontwikkelen van voorlichtings- en promotiemateriaal voor het buitenland*. Tot zijn tevredenheid constateert de Raad dat voorlichtings- en promotiemateriaal voor bewaring in aanmerking wordt gebracht. Deze benadering sluit aan op eerdere opmerkingen van de Raad in zijn adviezen over ontwerp-selectielijsten. Hij gaat er dan ook vanuit dat deze lijn voortaan consistent zal worden doorgezet. Daarbij stemt de Raad er overigens mee in dat het bewaren van de neerslag van deze categorie handelingen wordt beperkt tot de eindproducten.

6. In uw adviesaanvraag heeft u de Raad mede verzocht om over de onderhavige selectielijst advies uit te brengen aan de hand van een aantal met name aangeduide aspecten. Voor wat betreft zijn algemene reactie op deze vragen verwijst de Raad naar paragraaf 7 van zijn advies van 4 november 1997, nr. arc.97-1466/2 inzake de ontwerp-selectielijst archiefbescheiden Beleidsterrein Wetenschappelijk Onderwijs, Openbare en Bijzondere Universiteiten.
Tegen dezelfde achtergrond volstaat de Raad ook thans met het aangeven van de relatie tussen de door u gestelde vragen en de verschillende onderdelen van dit advies. Deze vragen betreffen -in enigszins verkorte vorm-:

- a. Is bij de totstandkoming van de selectielijst voldaan aan de eisen der zorgvuldigheid?
- b. Is de systematiek van de selectielijst duidelijk en voldoende consistent?
 - Verwezen wordt naar paragraaf 3 van dit advies.
- c. Wordt met de voorgestelde waardering de in de selectielijst beschreven selectiedoelstelling behaald?
- d. Is aangegeven wat de selectiedoelstelling is en welke de gehanteerde selectiecriteria zijn:
 1. Selectiedoelstelling
 2. Selectiecriteria, met toelichting
 3. De gebruikte selectie-aanwijzingen met eventuele toelichting
 - Verwezen wordt naar paragraaf 4 en 5 van dit advies.
- e. Komen de functies van het verslag van het driehoeksoverleg voldoende tot uiting:
 - inzicht in proces totstandkoming selectielijst
 - verantwoording van zorgvuldigheid
 - verantwoording van de wijze waarop met de in artikel 2, eerste lid, onder c. en d. genoemde belangen rekening is gehouden?
 - Zie de paragrafen 3 en 4 van dit advies.

Pagina

6

Ons kenmerk

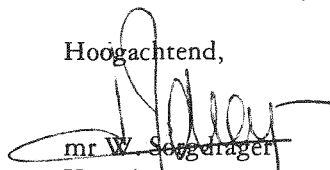
arc-99.1669/2

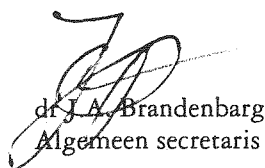
7. *Advies*

De Raad adviseert u de ontwerp-selectielijst vast te stellen met inachtneming van de hierboven gemaakte opmerkingen.

Dit advies is voorbereid door de Bijzondere Commissie Archieven van de Raad. Deze commissie staat onder voorzitterschap van mw drs E.A.G. van den Bent, lid van de Raad. Secretaris is drs A. de Wolf.

Hoogachtend,

mr. W. Seegdrager
Voorzitter

dr. J. A. Brandenburg
Algemeen secretaris